

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

СИЛАБУС

Клінічна фармакологія

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність/ освітня програма	221 Стоматологія/ ОП "Стоматологія" 2024
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Форма здобуття освіти	Денна
Семестр (семестри)	7

Загальна інформація	
Кафедра	Кафедра фармакології та фармакотерапії
	Завідувач кафедри: доцент к.мед.н. Тимченко Ірина Миколаївна
	Адреса: м. Київ, Харківське шосе 121, навчальний корпус, 7 поверх
	https://sites.google.com/kmu.edu.ua/pharmacology-pharmacotherapy/
Викладач (викладачі)	доцент к.мед.н. Тимченко Ірина Миколаївна i.tymchenko@kmu.edu.ua
Портфоліо викладача	https://sites.google.com/kmu.edu.ua/pharmacology-pharmacotherapy/%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D1%83-about-the-department/%D1%88%D1%82%D0%B0%D1%82-%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B8-staff-of-the-department
Консультації	Консультації проводяться викладачем кафедри, який закріплений за академічною групою відповідно до розподілу педагогічного навантаження.

Загальна характеристика освітнього компонента	
Анотація	Клінічна фармакологія включає вивчення групової належності лікарських засобів, їх основних механізмів дії, особливостей їх фармакокінетики, фармакодинаміки, проявів побічної дії та симптомів передозування, головних показань до призначення і взаємодію з іншими лікарськими засобами. Невід'ємною складовою опанування дисципліни є вивчення впливу лікарських засобів на організм хворої людини, клінічна фармакокінетика, клінічна фармакодинаміка лікарських засобів, методи контролю ефективності та безпеки застосування ліків.
Мета та цілі	Викладання предмету «Клінічна фармакологія» має на меті підготовку спеціалістів, які володіють достатнім обсягом теоретичних знань та практичних навичок для проведення максимально раціональної лікарської терапії у конкретного хворого, володіють методологією вибору найбільш ефективних та безпечних лікарських засобів, а також їх комбінацій, враховуючи індивідуальні особливості організму, перебіг та форму захворювання, наявність супутньої патології, на основі даних доказової медицини.

Вид		Обов'язковий освітній компонент		
Передумови (пререквізити) вивчення освітнього компонента		Для успішного опанування освітнього компонента «Клінічна фармакологія» здобувачі освіти за освітньо-професійною програмою «Стоматологія» повинні мати сформовані базові теоретичні знання та практичні навички, отримані під час вивчення таких дисциплін: Медична біологія, хімія, біохімія, нормальна фізіологія, патологічна фізіологія, фармакологія, мікробіологія, вірусологія та імунологія, пропедевтика внутрішньої медицини та хірургії, анатомія людини. Також, для вивчення цього освітнього компоненту здобувач освіти повинен мати глибокі знання з пропедевтичних дисциплін стоматологічного профілю: пропедевтики дитячої терапевтичної стоматології, пропедевтики терапевтичної стоматології, пропедевтики ортопедичної стоматології.		
Постреквізити вивчення освітнього компонента		Результати вивчення освітнього компонента «Клінічна фармакологія» є підґрунтям для подальшого опанування та практичного застосування знань і навичок під час вивчення таких освітніх компонентів і видів підготовки за освітньо-професійною програмою «Стоматологія»: Терапевтична стоматологія, хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія, ортопедична стоматологія, дитяча стоматологія, ортодонція, анестезіологія та невідкладні стани в стоматології, клінічна практика та виробничі практики.		
Матеріально-технічне забезпечення		Набори лікарських препаратів за темами практичних занять; Набір таблиць за темами практичних занять; Проектор;		
Інші вимоги до здобувачів освіти		На навчальних заняттях здобувач освіти має бути одягнений в медичну форму (медичний халат, хірургічний костюм тощо) та змінне взуття; - мати чистий одяг та взуття; - мати зачіску з охайним виглядом, акуратно заправленим під медичну шапочку, чисті руки з коротко підстриженими нігтями. У разі змішаної форми навчання, вводяться додаткові правила: - здобувач освіти повинен під'єднуватись до занять в охайному одязі; - у приміщенні, з якого здобувач освіти приєднується до класу через відео зв'язок має бути достатнє освітлення та відсутні зайві відволікаючі звуки. Здобувач освіти повинен мати робочий зошит, ноутбук або інший пристрій з підключенням до мережі інтернету (телефон, планшет тощо), корпоративну електронну адресу.		
Інформація для осіб з особливими освітніми потребами		При наявності особливих освітніх потреб здобувач освіти до початку вивчення цього освітнього компонента має звернутись до завідувача (завуча) кафедри та до деканату відповідного факультету: завуч кафедри Марченко-Толста Катерина Сергіївна k.marchenko-tolsta@kmu.edu.ua		
Обсяг освітнього компонента				
Загальний	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Вид підсумкового контролю
Академічних годин: 30	-	20	10	Залік

Кредитів ЄКТС: 1	1	
Норми та правила		
Правила відвідування занять Правила відвідування занять здобувачами освіти регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у Приватному вищому навчальному закладі «Київський медичний університет». У разі викладання освітнього компонента з використанням інформаційно-комунікаційних технологій кожен здобувач освіти має підключатися до Google Classroom та Google Meet через корпоративну електронну адресу (з доменом @kmu.edu.ua).		
Правила поведінки та активності на заняттях, вимоги до зовнішнього вигляду та одягу Здобувач освіти зобов'язаний: - дотримуватись законодавства України, Статуту та Правил внутрішнього розпорядку Університету, вимог з охорони праці, пожежної безпеки та правил безпеки під час воєнного стану https://kmu.edu.ua/pravila-bezpeki-pid-chas-voyennogo-stanu/; - виконувати вимоги навчального плану, графіку навчального процесу; - систематично оволодівати знаннями, практичними навичками, професійною майстерністю, підвищувати загальний і культурний рівень; - у двотижневий термін відпрацьовувати пропущені заняття; - дбайливо ставитися до власності кафедри та Університету (інвентар, навчальне обладнання, книги, прилади, приміщення), а також до своїх документів (студентського квитка, індивідуального навчального плану тощо); - дотримуватися норм етики і моралі, не вживати нецензурну лексику, вести себе з честю, утримуватись від дій, які б заважали іншим здобувачам освіти чи працівникам кафедри виконувати свої обов'язки; - підтримувати чистоту і порядок в приміщеннях та на території кафедри; - приходити на заняття не пізніше, ніж за 10 хв. до початку; - знаходитись в Університеті в діловому одязі. На навчальних заняттях здобувач освіти має бути одягнений в медичну форму (медичний халат, хірургічний костюм тощо) та змінне взуття; - мати чистий одяг та взуття; - мати зачіску з охайним виглядом, акуратно заправленим під медичну шапочку, чисті руки з коротко підстриженими нігтями. У разі змішаної форми навчання, вводяться додаткові правила: - здобувач освіти повинен під'єднуватись до занять в охайному одязі; - у приміщенні, з якого здобувач освіти приєднується до класу через відео зв'язок має бути достатнє освітлення та відсутні зайві відволікаючі звуки.		
Дотримання академічної доброчесності для всіх учасників освітнього процесу Всі учасники освітнього процесу мають дотримуватись Положення про академічну доброчесність у ПВНЗ «Київський медичний університет».		
Організація самостійної роботи Самостійна робота - це вид розумової діяльності, за якої здобувач освіти самостійно (без сторонньої допомоги) опрацьовує навчальний матеріал, тему заняття, вирішує задачу або виконує завдання на основі знань, отриманих з підручників, книг, наукових статей, лекцій і практичних занять. Теми освітнього компонента для самостійного вивчення, передбачені силабусом, виносяться на підсумковий контроль (іспит) або на останнє семестрове заняття згідно із силабусом, а також можуть опрацьовуватися разом із навчальним матеріалом під час проведення практичних / семінарських занять, зокрема включатися до змісту тестової складової практичного заняття.		
Оскарження результатів оцінювання Здобувач освіти у разі незгоди з оцінкою має право оскаржити результати підсумкового оцінювання шляхом подання відповідної заяви на апеляцію відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Приватному вищому навчальному закладі «Київський медичний університет».		

Результати вивчення освітнього компонента (далі - РВОК)		
Знання:	Код	Назва РВОК
	ЗН1	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності
	ЗН2	Знати алгоритм опитування соматичного хворого
	ЗН3	Знати правила та стандарти ведення медичної документації
	ЗН4	Знати стандартні методики проведення обстежень та лабораторних досліджень у соматичного пацієнта та у пацієнта з інфекційними захворюваннями
	ЗН5	Мати спеціалізовані знання про діагностику невідкладних станів у соматичного пацієнта та у пацієнта з інфекційними захворюваннями
	ЗН6	Знати методи оцінювання показників якості життєдіяльності у соматичного пацієнта та у пацієнта з інфекційними захворюваннями
	ЗН7	Мати спеціалізовані знання щодо виконання медичних маніпуляцій та методики надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми у соматичного пацієнта та у пацієнта з інфекційними захворюваннями
	ЗН8	Знати провідні клінічні симптоми та синдроми, особливості їх перебігу у соматичного пацієнта та у пацієнта з інфекційними захворюваннями; встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз у соматичного пацієнта та у пацієнта з інфекційними захворюваннями
Вміння:	В1	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань
	В2	Вміти провести розпитування хворого та виділити основні скарги, зібрати анамнез та епідеміологічний анамнез, фармакотерапевтичний анамнез, оцінити загальний стан соматичного пацієнта, сформулювати діагноз
	В3	Вміти вести медичну документацію
	В4	Вміти аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень та на їх підставі оцінювати інформацію щодо провідного синдрому у соматичного пацієнта та у пацієнта з інфекційними захворюваннями
	В5	Виконувати діагностування невідкладних станів згідно стандартної схеми у соматичного пацієнта та у пацієнта з інфекційними захворюваннями
	В6	Вміти надавати необхідну допомогу згідно стандарту у соматичного пацієнта та у пацієнта з інфекційними захворюваннями
	В7	Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми у соматичного пацієнта
	В8	Визначати тактику ведення стоматологічного хворого при соматичній та інфекційній патології шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами
Практичні навички:	ПН1	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності
	ПН2	Дотримуватись вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності
	ПН3	Використовувати стандартні підходи до ведення медичної документації
	ПН4	Обґрунтовано призначати та оцінювати результати обстежень та лабораторних досліджень
	ПН5	Визначити тактику надання екстреної медичної допомоги згідно алгоритму
	ПН6	Обґрунтовано проводити маніпуляції з надання допомоги та оцінювати результати медичних маніпуляцій
	ПН7	Вміти обґрунтовано обирати методики та проводити окремі етапи діагностики та лікування соматичного пацієнта та пацієнта з інфекційними захворюваннями
	ПН8	Вміти визначити тактику ведення стоматологічного хворого за наявності соматичної та інфекційної патології

Вклад РВОК до формування загальних (ЗК) та спеціальних компетентностей (СК) відповідно до Освітньої програми (далі ОП)			
Компетентності	Код компетентності	Назва компетентності	РВОК (вказати коди)
Загальні компетентності	ЗК2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗН1, ЗН2, ЗН3, ЗН4, ЗН5, ЗН6, В1, В2, В3, В4, В5, В6, В7, В8, В9, ПН1, ПН2, ПН3, ПН4, ПН5, ПН6, ПН7, ПН8
	ЗК3	Здатність застосовувати знання у практичній діяльності	ЗН1, ЗН2, ЗН3, ЗН4, ЗН5, ЗН6, В1, В2, В3, В4, В5, В6, В7, В8, В9, ПН1, ПН2, ПН3, ПН4, ПН5, ПН6, ПН7, ПН8
	ЗК7	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	ЗН1, ЗН2, ЗН3, ЗН4, ЗН5, ЗН6, В1, В2, В3, В4, В5, В6, В7, В8, В9, ПН1, ПН2, ПН3, ПН4, ПН5, ПН6, ПН7, ПН8
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК9	Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.	ЗН1, ЗН2, ЗН3, ЗН4, ЗН5, ЗН6, В1, В2, В3, В4, В5, В6, В7, В8, В9, ПН1, ПН2, ПН3, ПН4, ПН5, ПН6, ПН7, ПН8
	СК15	Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.	ЗН1, ЗН2, ЗН3, ЗН4, ЗН5, ЗН6, В1, В2, В3, В4, В5, В6, В7, В8, В9, ПН1, ПН2, ПН3, ПН4, ПН5, ПН6, ПН7, ПН8

Вклад РВОК до програмних результатів навчання (ПРН), визначених у ОП			
Код ПРН	Назва ПРН	Перелік синдромів та симптомів; захворювань; станів; невідкладних станів; досліджень; медичних маніпуляцій, вказаних у додатках (списах) до ОП за наявності списків.	РВОК (вказати коди)
ПРН6	Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.		ЗН1, ЗН2, ЗН3, ЗН4, ЗН5, ЗН6, В1, В2, В3, В4, В5, В6, В7, В8, В9, ПН1, ПН2, ПН3, ПН4, ПН5, ПН6, ПН7, ПН8
ПРН8	Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	пульпіт, періодонтит, гінгівіт (локалізований, генералізований), пародонтит (локалізований, генералізований), Пародонтоз, вторинні бактеріальні захворювання (дифтерія, туберкульоз, сифіліс, гонорея), симптоматичні вірусні захворювання (СНІД, грип, ящур, інфекційний моновірус), алергійні хвороби СОПР, грибкові ураження СОПР у дітей, прояви гострих вірусних та інфекційних захворювань на СОПР (дифтерія, вітряна віспа, кір, інфекційний моновірус, скарлатина), вірусні хвороби СОПР (гострий герпетичний стоматит, рецидивуючий герпетичний стоматит, оперізуючий лишай), періостит, остеомиєліт щелеп, специфічні запальні процеси (туберкульоз, сифіліс, актиномікоз), флегмони та абсцеси, . артрити, артрозо-артрити, артрози	ЗН1, ЗН2, ЗН3, ЗН4, ЗН5, ЗН6, В1, В2, В3, В4, В5, В6, В7, В8, В9, ПН1, ПН2, ПН3, ПН4, ПН5, ПН6, ПН7, ПН8
ПРН10	Визначати тактику ведення стоматологічного пацієнта при соматичній патології (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	Анемії, гемофілія, лейкемії, тромбоцитопенічна пурпура, артеріальна гіпертензія, серцева недостатність, серцева аритмія, гострий психоз, в т.ч. алкогольний делірій, епілепсія, бронхіальна астма,	ЗН1, ЗН2, ЗН3, ЗН4, ЗН5, ЗН6, В1, В2, В3, В4, В5, В6, В7, В8, В9, ПН1, ПН2, ПН3, ПН4, ПН5, ПН6, ПН7, ПН8

		тонзиліт, Риніт, синусит, цукровий діабет, хвороби щитоподібної залози, ревматоїдний артрит, ВІЛ-інфекція /СНІД, вірусні гепатити, туберкульоз різної локалізації, холера, чума, гонорея, сифіліс	
ПРН14	Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.		ЗН1, ЗН2, ЗН3, ЗН4, ЗН5, ЗН6, В1, В2, В3, В4, В5, В6, В7, В8, В9, ПН1, ПН2, ПН3, ПН4, ПН5, ПН6, ПН7, ПН8

Схема організації освітнього компонента		
Практичні / семінарські		
№ з/п	Тема заняття	Кількість годин
7 семестру		
1	Принципи академічної доброчесності та переваги чесного навчання. Загальні питання клінічної фармакології в стоматології. Основні положення фармакокінетики та фармакодинаміки. Взаємодія лікарських препаратів, види побічної дії, ускладнення медикаментозної терапії.	2
2	Клініко-фармакологічна антисептичних препаратів.	2
3	Клініко-фармакологічна характеристика антибактеріальних та синтетичних протимікробних засобів, які застосовуються в стоматології.	2
4	Клініко-фармакологічна характеристика протигрибкових, противірусних препаратів.	2
5	Клініко-фармакологічна характеристика лікарських засобів з протизапальною та імунотропною активністю.	2
6	Клініко-фармакологічна характеристика лікарських засобів, що використовуються при одонтогенному болі.	
7	Клініко-фармакологічна характеристика місцевих анестетиків.	2
8	Клініко-фармакологічна характеристика лікарських засобів, що регулюють гомеостаз кальцію.	2
9	Клініко-фармакологічна характеристика засобів, які застосовуються для лікування захворювань пародонта.	2
10	Медикаментозна терапія при невідкладних станах. Підсумковий контроль	2
Самостійна робота (СР)		
№ п/п	Вид СР	Відсоток кількості годин, відведених на СР
1	Підготовка до аудиторних занять (опрацювання теоретичного матеріалу, робота з навчальною літературою, методичними рекомендаціями, робочими зошитами тощо)	40%
2	Тестування на платформі PrExam	10%
3	Підготовка до підсумкового контролю	20%
4	Опрацювання тем освітнього компонента, які передбачені для самостійного вивчення.	30%
Теми освітнього компонента для самостійного вивчення		
№ п/п	Тема	
1	Клініко-фармакологічна характеристика антиангінальних лікарських засобів	
2	Клініко-фармакологічна характеристика антигіпертензивних та гіпертензивних лікарських засобів	
3	Клініко-фармакологічна характеристика лікарських засобів, що впливають на згортання крові (антиагреганти, антикоагулянти, тромболітики, коагулянти)	
4	Клініко-фармакологічна характеристика ферментних препаратів, які застосовуються в стоматології	

Використання платформи PrExam при вивченні освітнього компонента					
Умови допуску до підсумкового контролю		На кожному практичному занятті здобувач освіти зобов'язаний пройти тестування на освітній платформі PrExam за відповідною темою заняття. Критерій «склав» для тесту за відповідною темою складає 85% правильних відповідей. До підсумкового контролю допускається здобувач освіти який не має пропущених та невідпрацьованих занять та у якого середнє арифметичне оцінок складає не менше, ніж 3.0 (допускається наявність не більше 10% негативних оцінок («2») від загальної кількості занять).			
Вимоги до роботи на платформі PrExam		Здобувач освіти має бути зареєстрованим користувачем платформи PrExam https://prexam.kmu.edu.ua/ . Платформа використовується для тестування здобувачів освіти з тем освітнього компонента, проведення екзаменаційного тестування			
Підготовка до першого та другого етапів ЄДКІ: Крок 1; іспит з англійської мови професійного спрямування; Крок 2.		Не передбачено			
Підготовка до другого етапу ЄДКІ: об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспиту (ОСП(К)І)		Не передбачено			
Система оцінювання					
Оцінювання поточної успішності здобувача освіти здійснюється на кожному занятті шляхом виставлення до журналу академічної успішності оцінки за 4 бальною шкалою (5,4,3,2). Оцінка за практичне заняття складається з наступних компонентів: - тестовий контроль на платформі PrExam: 0 або 1 балів, де «склав» - 1 бал, «не склав» – 0 балів; - теоретична частина: 0, 1, 2 балів; - практична частина: 0, 1, 2 балів.					
Рекомендований регламент проведення та критерії оцінювання поточної успішності					
Теоретична частина		Практична частина (виконання практичних навичок, маніпуляцій, вирішення ситуаційних задач, робота з робочим зошитом тощо)		Тестовий контроль на платформі PrExam	
Бал	Дескриптор	Бал	Дескриптор	Бал	Дескриптор
2	Здобувач освіти вільно володіє навчальним матеріалом і термінологією. Правильно та змістовно висловлює свої думки, дає вичерпні точні відповіді на поставлені запитання	2	Безпомилково виконує практичні навички, маніпуляції, розв'язує поставлені задачі.	1	Тестові завдання складені на 85-100%
1	Здобувач освіти має ґрунтовні знання, вмє застосовувати їх на практиці, але допускає неточності, окремі помилки у формулюванні відповідей. Не може викласти думку, але на запитання з підказками відповідає правильно.	1	Під час виконання практичних навичок, маніпуляцій, розв'язування поставлених задач допускає помилки.		
0	Здобувач освіти має прогалини в знаннях з теми. Замість чіткого змістовного визначення пояснює матеріал на побутовому рівні. Не наводить приклади.	0	Під час виконання практичних навичок, маніпуляцій, розв'язування поставлених задач допускає значні та критичні помилки.	0	Тестові завдання складені менше ніж на 85%
Форма контролю «Залік» (освітній компонент вивчається протягом одного семестру): Якщо освітній компонент вивчається протягом одного семестру і завершується формою контролю – «залік», то підраховується середнє арифметичне з оцінок за кожне заняття, і конвертується у 200-бальну шкалу та в оцінку ECTS, після чого результат фіксується в журналі академічної успішності. У відомості обліку успішності проставляються набрані здобувачем освіти бали за 200-бальною шкалою та оцінка в системі ECTS. Оцінка A, B, C, D, E виставляється здобувачу освіти, який не має пропущених та невідпрацьованих занять та у якого середнє арифметичне оцінок за поточну успішність не менше, ніж 3.0 (допускається наявність не більше 10% негативних оцінок («2») від загальної кількості занять), що відповідає 120 балам згідно 200-бальної шкали. Такий самий запис робиться і в індивідуальному навчальному плані здобувача освіти з обов'язковим внесенням кількості годин, кредитів та оцінкою за освітній компонент за шкалою ECTS. В індивідуальний навчальний план та відомість викладач вносить оцінку у день складання заліку. Оцінка Fx, F виставляється здобувачу освіти, який має невідпрацьовані пропущені заняття та (або) середнє арифметичне всіх оцінок за кожне заняття менше ніж 3,0. Такий самий запис робиться і в індивідуальному навчальному плані здобувача освіти з обов'язковим внесенням кількості годин (кредитів), набраних балів.					

Fx* - виставляється здобувачу освіти якщо: - форма контролю: залік або іспит; - кількість «нб» (з неповажної причини) або «2» НЕ перевищує 50% від загальної кількості оцінок.				
F** - виставляється здобувачу освіти якщо: - форма контролю: залік або іспит; - кількість «нб» (з неповажної причини) або «2» - 50% та більше від загальної кількості оцінок; - якщо здобувач освіти тричі не склав підсумковий контроль.				
Оцінювання індивідуальної роботи здобувача вищої освіти. Бали за індивідуальну роботу (завдання) зараховуються здобувачу освіти лише за умови успішного виконання, захисту, оприлюднення та документального підтвердження виконаної роботи. Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх обсягу та значимості, але становить не більше 12 балів (Визначено Положенням про організацію освітнього процесу), які додаються до підсумкової оцінки з освітнього компонента за рішенням завідувача кафедри. При цьому, максимальна сума балів, яку може отримати здобувач освіти за освітній компонент, не перевищує 200 балів. Індивідуальні бали за різні види діяльності не додаються і не сумуються.				
Оцінювання	Складові	Середнє арифметичне з оцінок за кожне заняття всіх семестрів	Конвертація у 200-бальну шкалу	Оцінка ECTS з освітнього компонента
Поточна успішність	Аудиторні заняття (лабораторні, семінарські, практичні заняття, самостійна робота)	5	200	A (зараховано)
		4.0-4.99	160-199	B, C (зараховано)
		3.0-3.99	120-159	D, E (зараховано)
		0-2.99	0-119	Fx, F (не зараховано)
*відповідно до таблиці «Шкала перерахунку оцінок за поточну успішність за чотирибальною системою у 200-бальну систему оцінювання для освітніх компонентів, що закінчуються проміжним заліком/заліком»				
Система оцінювання / Grading system				
Бали за шкалою Університету / University grading scale	Оцінка ECTS / ECTS grade	Дескриптор / Descriptor	Зарахування кредитів / Awarding of credits	
180 - 200	A	Відмінно / Excellent	Зараховано / Passed	
170 - 179	B	Дуже добре / Very Good		
160 - 169	C	Добре / Good		
141 - 159	D	Задовільно / Satisfactory		
120 - 140	E	Достатньо / Sufficiently		
100 - 119	Fx	Незадовільно - з можливістю повторного складання підсумкового контролю / Unsatisfactory with possible re-passing of final assessment	Не зараховано / Failed	
1 - 99	F	Незадовільно - з обов'язковим повторним вивченням дисципліни / Unsatisfactory with the mandatory repeated study of discipline		

Інформаційні ресурси	
Основна література	1. Клінічна фармакологія : підручник / за ред. О. М. Біловола. – Вінниця : Нова Книга, 2021. – 544 с.
Допоміжна література	1. Клінічна фармакологія : навч. посіб. / М.В. Хайтович, Г.В. Зайченко, І.О. Афанасьєва та ін. ; за ред. М.В. Хайтовича та Г.В. Зайченко. — К. : ВСВ «Медицина», 2024. — 335 с. 2. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії. Аналізи: нормативні показники, трактування змін / За ред. проф. .М.Мостового. – 29-те вид., змін. та доповн. – Київ: Видавець Костюшин В.В., 2023. – 800 с. 3. Клінічна фармакологія : навч. посіб. / Є. І. Шоріков, Г. І. Шумко, О. С. Хухліна [та ін.]. - Вінниця : Нова кн., 2019. - 510 с 4. Побічна дія ліків : підручник для студентів вищих закладів медичної освіти/І. Ф. Беленічев, Н. О. Горчакова, Н. В. Бухтіярова [та ін.] ; Запорізький державний медичний університет. – Вінниця : Нова Книга, 2021. – 360 с. 5. Алгоритми надання невідкладної допомоги при критичних станах : навч. посібник для стуц. вищих мед. навч. закладів / І. І. Тітов. О. В. Волошинський. О. І. Дацюк. — Вид 5-тс. донов, і випр. —Вінниця: Іова Книга. 2012. 344 е. : іл., табл. https://shron1.chtyvo.org.ua/Titov_Ivan/Alhorytmy_nadannia_nevidkladnoi_do_pomohy_pry_krytychnykh_stanakh.pdf 6. Клінічна фармакологія та фармакотерапія в стоматології: навчальний посібник / І.П. Мазур, М.В. Хайтович, Л.І. Голопихо. — 2-е видання,2019.-376 с.

	7. Фармакотерапія захворювань слизової оболонки порожнини рота і тканин пародонта: навчальний посібник (ВНЗ IV р. а.) / А.В. Борисенко, М.Ф. Данилевський, М.А. Мохорт та ін.; за ред. А.В. Борисенка, 2018. - 504 с.
Корисні посилання	1. Освітній модуль для підготовки здобувачів до складання ЄДКІ та Крок 3 ДНП «Центр тестування» https://test.testcentr.org.ua/ 2. Державний експертний центр МОЗ України. Галузеві стандарти та клінічні настанови https://www.dec.gov.ua/cat_mtd/galuzevi-standarti-ta-klinichni-nastanovi/ 3. DataIsland - інноваційний інструмент аналізу різних текстових (навчально-методичних, наукових) даних за допомогою штучного інтелекту на онлайн платформі: https://ua.dataisland.academy/invite-login?code=5a43c3d3759d41caa54eb756b2da2470 4. Компендіум 2025 https://compendium.com.ua/uk/ 5. Державний формуляр лікарських засобів. Випуск шістнадцятий. – К. 2024. https://moz.gov.ua/uploads/10/54241-dn_418_12032024_dod.pdf
Методичні рекомендації для підготовки до занять	https://sites.google.com/kmu.edu.ua/pharmacology-pharmacotherapy/%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BC-%D0%B7%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87%D0%B0%D0%BC-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8/%D0%BA%D0%BB%D1%96%D0%BD%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D1%84%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F
Спілки та об'єднання за профілем (стейкхолдери)	<u>ВГО "Асоціація фармакологів України"</u>
Міжнародні ресурси (стейкхолдери)	<u>The International Union of Basic and Clinical Pharmacology (IUPHAR), British Pharmacological Society</u>
Зворотний зв'язок	завуч кафедри Марченко-Толста Катерина Сергіївна k.marchenko-tolsta@kmu.edu.ua

Силабус обговорено та затверджено на засіданні кафедри
від «28» серпня 2025 р. (протокол №1)